

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta (vaikutustyyppit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa

tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävässä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen...)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekokelelmille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Matkailun määrärahan tason sopeuttaminen vuoden 2024 talousarvioon
Toteutusvaihtoehto 1	Joensuun kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 2.10.2023 (§ 366) vuoden 2024 talousarvion laadinnan kehyksestä. Talousarviokehysten mukaan osallisuus- ja vetovoimalautakunnan alaisista matkailun edistämiseen tarkoitetuista määrärahoja on tarkoitus sopeuttaa 77 000 euron verran. Käytännössä sopeuttaminen tarkoittaa matkailun määrärahojen vähentämistä 77 000 eurolla. Tässä vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan määrärahan vähentämisen välitöntä vaikutusta alueen matkailutoimintaan, yrityksiin ja kuntalaisiin.
Toteutusvaihtoehto 2	
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	Osallisuus- ja vetovoimalautakunta ja kaupunginvaltuusto
Arvioitu päättösaikataulu:	Joulukuu 2023
Valmistelijat:	Markkinointijohtaja

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppisiä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset

☒ Kyllä

2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät

☐ Kyllä

3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö

☐ Kyllä

4. Kaupungin talous

☐ Kyllä

5. Ympäristö

☐ Kyllä

6. Yritykset

☒ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

--

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

--

Työikäiset

--

Ikäihmiset

--

1.10 Jokin muu, mikä?

Kuntalaiset ja matkailijat ovat välillisiä kohderyhmiä, joiden tavoittamiseksi tehtäisiin sopeutustarpeen mukaisesti vähemmän matkailun edistämisen toimenpiteitä, sisällöntuotantoa ja markkinointiviestintää. Käytännössä matkailumarkkinointia kohdennetaan voimakkaammin muille alueille.

Lapset

Työikäiset

Ikäihmiset

Pyydetään lausunto tarvittavilta sidosryhmiltä

- ☐ Kyllä
- ☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Talousarvion valmistelun aikataulu ei mahdollista lausuntojen pyytämistä.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Matkailun määrärahojen vähentäminen näkyy kuntalaisille ja matkailijoille välillisesti. Vaikutukset näkyvät erilaisten palveluiden ostoissa sekä VisitKarelia Oy:n maksuosuuden kautta yhtiön toiminnassa.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

6. YRITYKSET

Yritysten tavoitettavuus

(esim. asiakkaiden, henkilökunnan, raaka-aineiden ja lopputuotteiden näkökulmasta sekä logistiikan näkökulmasta)

Asiakkuudet

(esim. asiakkuuksien määrä)

Käytännössä matkailun määrärahojen sopeuttaminen vaikuttaa alueen yrityksiltä ostettavien palveluiden määrään (sisällöntuotanto, markkinointiviestinnän palvelut, ym.) ja tätä kautta yritysten tarjoamien palveluiden myyntiin.

Työvoiman saatavuus ja uusien työpaikkojen muodostuminen

Yritysten talous ja kasvu

(esim. uusien yritysten sijoittuminen, uudet liiketoimintamahdollisuudet, yritysten välinen kilpailu)

Yritysten osallistumismahdollisuudet palvelun tuottamisessa

Jokin muu, mikä?

Käytännössä matkailun määrärahojen vähentäminen vaikuttaa VisitKarelia Oy:n toimintaan, joka joutuu sopeuttamaan toimintaansa omistajakuntien rahoituspäätöksien mukaisesti.

Pyydetään lausunto tarvittavilta sidosryhmiltä

- ☐ Kyllä
☒ Ei

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

Talousarvion valmistelun aikataulu ei mahdollista lausuntojen pyytämistä.

Yritysvaikutusten johtopäätökset:

Matkailun määrärahojen vähentäminen näkyy ennen kaikkea VisitKarelia Oy:n toiminnan sopeuttamisena ja alueen markkinointiviestinnän yritysten ostopalveluissa. Toisin sanoen, kaupunki ostaa vähemmän palveluita alueen yrityksiltä.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

pp.kk.vvvv

16.10.2023

Nimi

Markku Pyykkönen

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen toimitetaan * = on pakollinen kenttä

etunimi.sukunimi@joensuu.fi